

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/196/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7619206548
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hricová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7619206548.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Agnesy Hricovej a členov senátu JUDr. Moniky Géciovej, PhD. a Mgr. Miloša Greguša vo veci starostlivosti súdu o maloletú L. N. nar. X.X.XXXX a maloletého R. N. nar. X.X.XXXX zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves detí rodičov: matky J. N. nar. XX.XX.XXXX bývajúcej v P. F. na ulici S. č. XXX/X a otca L. N. nar. XX.X.XXXX bývajúceho v L. na G. ceste č. XX v konaní o zvýšenie výživného pre maloleté deti o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 3P/340/2019-33 zo dňa 11.3.2020 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zmenil rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 13P/87/2013-24 zo dňa 25.6.2013 vo výroku o výživnom zo strany otca na mal. deti tak, že zvýšil výživné od otca na mal. L. zo sumy 60 Eur na sumu 100 Eur mesačne počnúc od 31.10.2019 a na mal. Denisa zo sumy 40 Eur na sumu 100 Eur mesačne počnúc od 31.10.2019, ktoré je otec povinný uhrádzať k rukám matky vždy do 20. dňa v mesiaci vopred. Dlh na výživnom zo strany otca za obdobie od 31.10.2019 do 29.2.2020 na mal. L. v celkovej sume 161,29 Eur povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 10 Eur popri bežnom výživnom a dlh na výživnom zo strany otca za obdobie od 31.10.2019 do 29.2.2020 na mal. R. v celkovej sume 241,93 Eur povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 10 Eur popri bežnom výživnom s tým, že v prípade omeškania jednej zo splátok sa stane zročným celý dlh, a to od právoplatnosti rozsudku.

2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ustanovení § 65 ods. 1, § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5, § 75 ods. 1, 2, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine, podľa § 121, § 157 CMP, podľa § 231 a § 232 ods. 4 CSP. Z vykonaného dokazovania zistil, že naposledy bolo súdom určené výživné otca na mal. deti rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 13P/87/2013-24 zo dňa 25.6.2013, kedy bolo výživné na mal. L. určené na sumu 60 Eur a na mal. R. na sumu 40 Eur mesačne. Mal. deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky. Od poslednej úpravy teda uplynulo viac ako sedem rokov. Matka mal. bola v tom čase bez príjmu evidovaná na úrade práce. V súčasnej dobe je zamestnaná, jej príjem je 660 Eur mesačne, stále býva aj s mal. deťmi v dome svojich rodičov. Zo svojho príjmu prispieva rodičom 150 Eur mesačne. V čase rozhodovania súdu prvej inštancie bola mal. L. žiačkou druhého ročníka P. v Levoči a mal. R. bol žiakom deviateho ročníka Základnej školy v Spišských Vlachoch. Otec v čase poslednej úpravy pracoval v Českej republike s príjmom 75 Kč na hodinu s tým, že pracoval osem hodín denne. V čase rozhodovania súdu prvej inštancie bol živnostníkom, pre odberateľa vykonával práce za 7 Eur na hodinu v hrubom, pracoval osem hodín denne. Jeho priemerný príjem zo živnosti bol 1.120 Eur v hrubom mesačne, po zaplatení povinných odvodov vo výške 900 Eur v čistom. Hradil nájomné za dve nehnuteľnosti a poplatky s nimi spojené. Má ďalšiu vyživovaciu povinnosť na mal. L. N. nar. XX.X.XXXX.

Súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní o zvýšení výživného prihliadol na to, že od poslednej úpravy výživného uplynulo sedem rokov, mal. deti vyrástli, mal. L. a sa stala žiačkou strednej školy a mal. R. končí druhý stupeň základnej školy, majú svoje záujmy a záľuby, sú žiakmi základnej umeleckej školy, s čím sú spojené zvýšené náklady. Vykonaným dokazovaním mal preukázané, že otec mal príjem po uhradení povinných odvodov do sociálnej a zdravotnej poisťovne v sume cca 900 Eur mesačne. Je otcom aj mal. L., ktorá v tej dobe s ním nežila v jednej domácnosti. Súd prvej inštancie nepovažoval za dôvodné, aby otec uhrádzal nájomné sám zo svojich vlastných prostriedkov k dvom nehnuteľnostiam, a preto tento výdavok jedného nájomného a ďalších poplatkov s tým spojených v obci Plavé Vozokany, nevzal pri rozhodovaní v rozsahu výživného do úvahy. Zvýšenie výživného súd priznal odo dňa podania návrhu. Vypočítané dlžné výživné povolil otcovi splácať v pravidelných mesačných splátkach po 10 Eur popri bežnom výživnom pod stratou výhody splátok v prípade ich neuhradenia, berúc pritom do úvahy jeho schopnosti, možnosti a súčasné majetkové pomery.

3. Proti napadnutému rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec z dôvodu, že prišiel o prácu a nemá financie na to, aby platil požadovanú sumu výživného určenú súdom. Jeho finančná situácia mu momentálne nedovoľuje zaplatiť požadované výživné, nakoľko ani on sám nemá z čoho platiť svoje pohľadávky a vypomáha mu finančne jeho súčasná partnerka a matka.

4. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedol, že vzhľadom na výsledky dokazovania počas konania, prvostupňový súd správne vyhodnotil všetky dostupné informácie a dôkazy a prihliadol aj na záujmy a potreby oboch mal. detí, preto navrhol rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdiť ako vecne správne.

5. Matka sa k odvolaniu otca nevyjadrila.

6. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (CMP).

7. Podľa § 2 ods. ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (CSP), ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

9. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

10. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 65 a § 66 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a v spojení s § 219 ods. 3 CSP dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine a zákonne vo veci rozhodol, pričom starostlivo prihliadol na všetko, čo vyšlo v konaní najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci konania, preto je odôvodnenie rozsudku presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje.

11. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd dodáva, že konajúci súd sa vysporiadal s námietkami otca uplatnenými v konaní pred súdom prvej inštancie a konštatuje, že zvýšené výživné na mal. L. zo sumy 60 € na sumu 100 € mesačne a na mal. R. zo sumy 40 € na sumu 100 € mesačne zohľadňuje iba minimálnu časť nevyhnutných potrieb maloletých a je nepochybné, že práve matka dopĺňa zdroj výživy detí na hranicu prospešnú a nevyhnutnú pre ich všestranný rozvoj.

12. Ak otec v odvolaní uviedol, že prišiel o prácu a nemá financie, aby platil zvýšené výživné, k tomu odvolací súd dodáva, že otec túto skutočnosť ničím nepreukázal, nepredložil k tomu žiaden dôkaz. Pokiaľ ide o možnosti a schopnosti otca prispievať na výživu maloletých zvýšené výživné spolu na obe mal. deti v rozsahu 200 € mesačne, odvolací súd poukazuje na potrebu aplikácie zásady potenciality príjmov upravenú v § 75 ods. 1 Zákona o rodine, v zmysle ktorej má súd okrem inej povinnosť prihliadať aj na zjavne nevyužitú schopnosť povinného rodiča. Žiadny účinný zákon v Slovenskej republike nezakotvuje

povinnosť pracovať. Nezakotvuje ani právo, resp. povinnosť pracovať v odbore, v ktorom je osoba vyučená. Zákon o rodine však výslovne zakotvuje povinnosť rodiča živiť svoje dieťa (§ 62 ods. 1), takže nemôže obstať argumentácia, podľa ktorej rodič nepracuje, pretože sa nevie umiestniť na trhu práce vo svojom odbore alebo na pozícii adekvátnej svojim predstavám, a preto nie je schopný plniť svoju vyživovaciu povinnosť buď vôbec alebo v doterajšej miere. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti nie je vôbec smerodajné, koľko si rodič prácou (podnikaním alebo inou zárobkovou činnosťou) zarobí, alebo či vôbec pracuje. Potencionálny príjem nie je to, čo povinný skutočne zarobí, ale to, čo objektívne je možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosti, zručnosti, pracovné skúsenosti a tiež situáciu na trhu práce. Odvolací súd poukazuje aj na to, že otec sa môže bez obmedzenia uchádzať o zamestnanie aj v inom regióne mimo Košického kraja. V tejto veci otec nepredložil žiaden dôkaz objektívne preukazujúci, že má problém pracovať, zamestnať sa, čo by malo podstatný vplyv na jeho potencionálne schopnosti plniť si vyživovaciu povinnosť v rozsahu primeranom veku a potrebám maloletých detí tak, ako ju zvýšil súd prvej inštancie. Preto odvolací súd vychádzal z potencionálnych schopností otca, z jeho možností uplatniť sa na trhu práce a schopností zvýšiť si svoj príjem pri zvolení aktívneho prístupu a neprihliadol na jeho deklarované príjmové a majetkové pomery. Odvolací súd dodáva, že v kontexte zisteného skutočného stavu súdom prvej inštancie považuje odvolací súd odvolanie otca za účelovú obranu v snahe dosiahnuť rozhodnutie vo svoj prospech.

13. Odvolací súd dodáva, že pomery otca, na ktoré sa odvoláva, sú vyjadrené v napadnutom rozsudku zvýšením výživného spolu len o 100 € mesačne, pretože rozsah odôvodnených potrieb mal. detí by zjavne odôvodňoval určenie výživného vo väčšom rozsahu. Zdôrazňuje, že plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom je zákonnou povinnosťou rodičov. Odvolací súd vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie a uvedených úvah je toho presvedčený, že otec dieťaťa vzhľadom na svoj vek, doterajšie pracovné skúsenosti a ním vyčíslené náklady bol a je schopný zabezpečiť si finančné prostriedky na uspokojovanie vlastných potrieb aspoň v minimálnom rozsahu, preto možno od neho spravodlivo žiadať, aby rovnaký štandard umožnil svojim mal. deťom formou výživného, pretože matka si plní svoju vyživovaciu povinnosť formou osobnej starostlivosti a uspokojovaním bytových potrieb detí. Odvolací súd poukazuje na ust. § 62 ods. 2 Zákona o rodine, podľa ktorého potreby rodiča môžu byť uspokojené až následne, keď rodič splní svoju vyživovaciu povinnosť a prispeje v primeranej miere na potreby svojho dieťaťa. Každý rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich vlastných potrieb. Zákon nerozlišuje, či ide o nevyhnutné životné potreby rodiča alebo iné potreby. Odvolací súd dospel k záveru, že nezvýšenie výživného v súlade s odvolacím návrhom otca, by znamenalo presunúť zodpovednosť otca za zdravie a život detí na matku (druhého rodiča), ktorá sa osobne stará o mal. deti a dobrovoľne si plní vyživovaciu povinnosť voči nim na hranici svojich možností vzhľadom na svoj príjem a nepochybne by to bolo v rozpore so Zákonom o rodine, morálkou a spravodlivosťou.

14. Vzhľadom k tomu, že súd prvej inštancie rozhodol správne aj o dlžnom výživnom a spôsobe jeho zaplata, odvolací súd podľa ust. § 387 ods. 1 CSP napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplnil vyššie uvedené dôvody v súlade s ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia.

15. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 vety druhej CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).